REZOLUȚIA (UE) 2023/1966 A PARLAMENTULUI EUROPEAN

din 10 mai 2023

conținând observațiile care fac parte integrantă din decizia privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 (înainte de 30 noiembrie 2021, întreprinderea comună SESAR) aferent exercițiului financiar 2021

PARLAMENTUL EUROPEAN,

— având în vedere decizia sa privind descărcarea de gestiune pentru execuția bugetului întreprinderii comune „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 aferent exercițiului financiar 2021,

— având în vedere articolul 100 și anexa V la Regulamentul său de procedură,

— având în vedere avizul Comisiei pentru transport și turism,

— având în vedere raportul Comisiei pentru control bugetar (A9-0118/2023),

A. întrucât întreprinderea comună de cercetare în domeniul managementului traficului aerian din cadrul cerului unic european (*Single European Sky Air Traffic Management Research* – SESAR) a fost înființată în februarie 2007, în cadrul celui de Al șaptelea program-cadru pentru cercetare (PC7), pentru o perioadă de opt ani (SESAR 1); întrucât în luna iunie 2014, Consiliul a modificat regulamentul de instituire și a prelungit durata de viață a întreprinderii comune în cadrul Orizont 2020 pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2024 (SESAR);

B. întrucât, în noiembrie 2021, Consiliul a adoptat Actul de bază unic, prin care a fost înființată SESAR 3 pentru a înlocui SESAR, în cadrul programului Orizont Europa, pentru o perioadă care se încheie la 31 decembrie 2031 ([1]);

C. întrucât întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 este un parteneriat public-privat pentru dezvoltarea unui management modernizat al traficului aerian în Europa; întrucât membrii săi fondatori sunt Uniunea Europeană (UE), reprezentată de Comisia Europeană, Organizația Europeană pentru Siguranța Navigației Aeriene (Eurocontrol) și peste 50 de organizații din întregul lanț valoric al aviației, de la aeroporturi și toate categoriile de utilizatori ai spațiului aerian până la furnizori de servicii de navigație aeriană și furnizori și operatori de servicii privind aeronave fără pilot la bord;

D. întrucât contribuția financiară a Uniunii la întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3, inclusiv creditele SEE, pentru acoperirea costurilor administrative și operaționale este de până la 600 de milioane EUR, în care este cuprinsă și o sumă de până la 30 de milioane EUR pentru costurile administrative; întrucât membrii privați ai întreprinderii comune „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3 aduc sau iau decizia ca entitățile lor constitutive sau afiliate să aducă o contribuție totală de cel puțin 500 de milioane EUR, în care este cuprinsă și o sumă de până la 25 de milioane EUR pentru costurile administrative, pe perioada de 10 ani;

E. întrucât Eurocontrol urmează să aducă o contribuție totală de până la 500 de milioane EUR, inclusiv până la 25 de milioane EUR pentru costurile administrative, pe perioada de 10 ani; întrucât contribuția constă, de asemenea, în contribuții în natură la activități suplimentare;

F. întrucât toate instituțiile UE trebuie să respecte Regulamentul financiar și standarde înalte de management;

G. întrucât unul dintre cele mai importante obiective ale întreprinderii comune este de a sprijini o tranziție rapidă către o aviație mai ecologică, în conformitate cu Pactul verde european,

Considerații generale

1. subliniază că întreprinderea comună „Proiectul de cercetare privind ATM în contextul Cerului unic european” 3, în calitate de întreprindere comună tripartită, execută – pe lângă bugetul Uniunii și contribuțiile membrilor privați – contribuții din partea Eurocontrol în valoare de aproximativ 500 de milioane EUR pentru activități din programul Orizont Europa și că, întrucât Comisia nu a luat în considerare contribuțiile Eurocontrol în modelul său de productivitate, rata mai scăzută rezultată a productivității pentru întreprinderea comună nu poate fi comparată direct cu rata celorlalte întreprinderi comune;

([1]) Regulamentul (UE) 2021/2085 al Consiliului din 19 noiembrie 2021 de instituire a întreprinderilor comune din cadrul programului Orizont Europa și de abrogare a Regulamentelor (CE) nr. 219/2007, (UE) nr. 557/2014, (UE) nr. 558/2014, (UE) nr. 559/2014, (UE) nr. 560/2014, (UE) nr. 561/2014 și (UE) nr. 642/2014 (JO L 427, 30.11.2021, p. 17).

2. regretă că întreprinderea comună (ca altele) a raportat că, după procesul intern de planificare a bugetului și a resurselor, conducerea sa nu a fost inclusă în procesul de negociere dintre direcția generală tutelară și DG BUDG; regretă și că, potrivit întreprinderii comune, nu au fost suficient informate cu privire la modelul de productivitate al Comisiei, care este utilizat pentru a stabili resursele umane necesare pentru punerea în aplicare a programelor lor în cadrul noului CFM, și nici cu privire la baza pentru plafonarea efectivelor de personal, în pofida majorării bugetului care trebuie executat;

3. salută tranziția lină către noua entitate juridică a întreprinderii comune SESAR 3 și ia act de faptul că întreprinderea comună a dezvoltat mai multe mecanisme de coordonare transversală, care au permis o cooperare transparentă și structurată și s-au bazat pe expertiza individuală a fiecărui membru al organizației, și în special faptul că, în februarie 2021, a fost înființat un grup de coordonare a tranziției;

4. recunoaște că programul Orizont Europa prevede obiective ambițioase pentru întreprinderea comună, care pot fi atinse numai dacă sunt concepute și puse în aplicare soluții eficace care să abordeze deficiențele sistemelor de control intern și să se pregătească pentru provocările viitoare generate de responsabilitățile mai mari, de exemplu în domeniul gestionării și planificării resurselor umane; subliniază, în acest context, că cerințele de calcul și de raportare deosebit de complicate și împovărătoare prezintă un risc semnificativ de eroare și solicită, prin urmare, să se analizeze posibilitățile de simplificare ori de câte ori este posibil și compatibil cu cadrul juridic existent;

5. subliniază importanța întreprinderii comune în finalizarea cerului digital european; subliniază că propunerile pentru perioada 2021-2027 privind parteneriatele europene ale SESAR și MIE sunt esențiale pentru viitorul aviației digitalizate și ecologice și trebuie să beneficieze de o finanțare adecvată;

6. subliniază importanța Cerului unic european 2+ și solicită adoptarea și punerea sa în aplicare în timp util; subliniază că utilizarea sistemelor de sateliți pentru navigație, comunicații și urmărire, precum și implementarea completă a Programului de cercetare privind managementul traficului aerian în contextul Cerului unic european (SESAR) vor contribui la finalizarea cerului unic digital european;

7. reamintește rolul strategic al întreprinderii comune în decarbonizarea sectorului aviației, multe dintre proiectele sale axându-se pe valorificarea tehnologiei digitale pentru a sprijini tranziția către un sector al aviației mai ecologic;

8. salută activitățile de cercetare și inovare globale pe care întreprinderea comună SESAR 3 le va desfășura în perioada 2021-2031, denumite Programul cerul european digital, organizate ca parte a fluxului de inovare SESAR; apreciază totodată celelalte priorități stabilite pentru întreprinderea comună SESAR 3, cum ar fi: valorificarea sinergiilor cu alte parteneriate europene și cu programele naționale sau regionale de modernizare a ATM; asigurarea implicării actorilor instituționali și industriali; asigurarea cooperării cu țările terțe și organizațiile internaționale; promovarea activităților și rezultatelor întreprinderii comune SESAR 3 prin inițiative de comunicare;

9. constată că, în rândul întreprinderilor comune, nu există o definiție armonizată a „costurilor administrative”, sintagmă care reprezintă o bază pentru calcularea contribuțiilor financiare ale membrilor săi și o condiție prealabilă pentru obținerea unor cifre comparabile; solicită, în acest sens, orientări comune pentru toate întreprinderile comune, așa încât acestea să poată adopta o abordare armonizată pentru clasificarea anumitor categorii de costuri administrative, cum ar fi cheltuielile pentru consultări, studii, analize, evaluări și asistență tehnică;

10. este de acord cu observația Curții de Conturi (denumită în continuare „Curtea”) potrivit căreia, întrucât întreprinderile comune sunt autonome și responsabile de punerea în aplicare a programelor lor de lucru, acestea ar fi putut fi mai bine incluse în procesul de planificare a resurselor umane pentru CFM 2021-2027;

Gestiunea bugetară și financiară

11. salută faptul că în raportul Curții privind conturile anuale ale întreprinderii comune se consideră că conturile anuale aferente exercițiului financiar 2021 prezintă în mod fidel, sub toate aspectele semnificative, situația financiară a întreprinderii comune la 31 decembrie 2021, precum și rezultatele operațiunilor sale, fluxurile sale de lichidități și modificările în structura activelor nete pentru exercițiul încheiat la această dată, în conformitate cu dispozițiile regulamentului său financiar și cu normele contabile adoptate de contabilul Comisiei și că operațiunile subiacente conturilor sunt conforme cu legile și reglementările în vigoare sub toate aspectele semnificative;

12. constată că bugetul total disponibil în 2021 (inclusiv creditele neutilizate din exercițiile anterioare care au fost reintroduse, veniturile alocate și realocările pentru exercițiul următor), a constat în credite de angajament în valoare de 34,8 milioane EUR, (163,2 milioane EUR în 2020), și credite de plată în valoare de 69,9 milioane EUR (179,2 milioane EUR în 2020);

13. constată că, în ceea ce privește nivelul actual al obligațiilor operaționale ale membrilor întreprinderilor comune, la sfârșitul exercițiului 2021 întreprinderea comună angajase integral 555,8 milioane EUR din contribuția maximă a Uniunii pentru acordurile de grant și contractele semnate în cadrul programului Orizont 2020, din care aproximativ 92,5 milioane EUR (sau 16,6 %) rămân de plătit în anii următori pentru proiecte și contracte care nu au fost încă finalizate; observă, în plus, că membrii privați își asumaseră angajamente juridice de a pune la dispoziție în întregime contribuțiile în natură în valoare de 280 de milioane EUR definite în acordul privind participarea sectorului, iar Eurocontrol își asumase angajamentul juridic de a furniza contribuții în cuantum de 433,4 milioane EUR, cu alte cuvinte 91 % din valoarea-țintă de 475 de milioane EUR reprezentând contribuții la activitățile operaționale definite în acordul bilateral;

14. subliniază că rata de execuție a bugetului întreprinderii comune pentru plăți disponibil pe 2021 pentru proiectele din cadrul programului Orizont 2020 a fost de 93 % și că întreprinderea comună nu a avut deloc credite de angajament operaționale în 2021, întrucât își terminase ultima cerere de propuneri înainte de sfârșitul exercițiului 2020;

15. recunoaște efectele persistente ale crizei provocate de pandemia de COVID-19 asupra sectorului; ia act de faptul că întreprinderea comună a aplicat o serie de măsuri, inclusiv prelungirea duratei granturilor, când a fost necesar, pentru a permite proiectelor să își încheie activitățile de validare și să obțină rezultate tehnice în conformitate cu calendarul Planului general european de management al traficului aerian (ATM); constată că membrii și partenerii întreprinderii comune au reușit să promoveze noile tehnologii și proceduri prin intermediul procesului de difuzare a fluxului de inovare SESAR, în conformitate cu calendarul stabilit în Planul general european ATM – Foaia de parcurs a Europei pentru transformarea digitală a ATM;

16. constată că rezultatul bugetar din 2021 s-a ridicat la un deficit de 17,55 milioane EUR (din care un deficit de 292 513 milioane EUR pentru SESAR 1 ca urmare a rambursării finale a contribuțiilor financiare excedentare ale SESAR 1 și un deficit de 17,26 milioane EUR pentru SESAR 2020) și că excedentul cumulat restant se ridică la 592 241 EUR;

Performanță

17. salută faptul că întreprinderea comună și-a îndeplinit în 2021 toate obiectivele de politică și operaționale esențiale prezentate în documentul unic de programare pentru perioada 2021-2023 (DUP 2021-2023);

18. apreciază că, în contextul crizei provocate de pandemia de COVID-19 și al impactului său financiar asupra membrilor întreprinderii comune, întreprinderea comună a instituit o serie de măsuri bugetare menite să ofere membrilor și sectorului aviației un sprijin imediat pentru fluxurile de numerar;

19. apreciază organizarea primei ediții a Zilelor inovării SESAR și a tuturor proiectelor dedicate tinerilor oameni de știință;

20. salută faptul că întreprinderea a continuat să gestioneze și să monitorizeze 71 de proiecte în cadrul celor trei direcții de cercetare ale sale în 2021 (cercetare exploratorie, cercetare industrială și validare și demonstrații la scară foarte largă), cu 300 de beneficiari diferiți, dintre care aproape 20 % sunt IMM-uri, 17 % sunt organizații de învățământ superior sau universități, iar 9 % sunt organizații de cercetare și recomandă să se ia măsuri pentru a crește numărul de IMM-uri implicate în proiectele gestionate de întreprindere;

Achizițiile publice și personalul

21. constată că, având în vedere accentul pus pe procesul de tranziție, întreprinderea comună și-a limitat numărul maxim de proceduri de achiziții și a gestionat 10 proceduri de achiziții, inclusiv șase achiziții cu valoare foarte scăzută; constată, în plus, că întreprinderea comună a semnat șase contracte-cadru interinstituționale de servicii, două contracte directe de servicii, opt contracte specifice de punere în aplicare a contractelor-cadru/acordurilor interinstituționale ale întreprinderii comune și un premiu;

22. ia act de faptul că întreprinderea comună a semnat 90 de modificări ale contractelor sale, ale contractelor specifice, ale memorandumurilor de înțelegere și ale acordurilor la nivelul serviciilor, în principal ca urmare a tranziției către SESAR 3;

23. salută faptul că toate procedurile s-au desfășurat în conformitate cu normele financiare ale întreprinderii comune SESAR pentru a asigura respectarea transparenței, a concurenței echitabile între furnizori și a celei mai eficiente utilizări a fondurilor întreprinderii comune;

24. evidențiază că, în 2021, întreprinderea comună a adoptat licitațiile electronice și depunerea ofertelor pe cale electronică și că, pentru a gestiona și a asigura punerea în aplicare la timp a activităților de achiziții publice în sprijinul obiectivelor sale, întreprinderea comună SESAR a continuat să utilizeze un instrument de planificare a acțiunilor contractuale pentru a înregistra toate activitățile de achiziții/contractele; constată, de asemenea, că acest dosar este actualizat săptămânal în coordonare cu agenții inițiatori operaționali și cu echipa de conducere corporativă;

25. ia act de faptul că schema de personal aprobată în cadrul întreprinderii comune pentru anul 2021 prevede un număr de 38 de agenți temporari sau contractuali și doi experți naționali detașați, astfel cum se prevede în bugetul general anual al Uniunii Europene pentru Comisia Europeană;

26. constată din raportul anual de activitate pe 2021, în ceea ce privește echilibrul de gen, că nu s-a realizat o creștere semnificativă a participării femeilor, a femeilor coordonatoare de proiect la proiectele Orizont 2020 și a femeilor membre ale grupurilor consultative, ale grupurilor de experți, ale comitetelor de evaluare, în rândul experților individuali etc. în comparație cu anul precedent; constată cu regret că ponderea femeilor participante la proiectele din cadrul programului Orizont 2020 a scăzut, de fapt, în comparație cu anul precedent, de la 30 % la 29 % în 2021; constată cu regret că, potrivit raportului anual al întreprinderii comune pentru 2021, echilibrul de gen în cadrul Consiliului de administrație (1 femeie, 27 de bărbați) are mare nevoie de îmbunătățiri; este dezamăgit de aceste cifre și solicită intensificarea eforturilor în ceea ce privește echilibrul de gen;

27. constată cu îngrijorare că, în perioada 2018-2021, rata medie anuală a personalului interimar pentru toate întreprinderile comune a rămas ridicată, situându-se la aproximativ 11 % din personalul statutar; reamintește că numărul mare al angajaților contractuali tinde să crească în mod semnificativ rata de rotație a personalului întreprinderii comune și să destabilizeze și mai mult situația dotării cu personal; subliniază, în plus, că recurgerea la personal interimar ar trebui să rămână o soluție temporară, în caz contrar aceasta putând afecta negativ performanța generală a întreprinderii comune, de exemplu în ceea ce privește păstrarea competențelor-cheie, canale neclare de asigurare a răspunderii, posibile litigii judiciare și o eficiență mai scăzută a personalului;

28. ia act de faptul că, în 2021, au continuat lucrările la o serie de inițiative la sediul întreprinderii comune SESAR din Bruxelles pentru a menține productivitatea, siguranța și eficiența mediului de lucru și a infrastructurilor oferite angajaților săi;

29. subliniază că alocarea eficace a resurselor de personal a rămas, de asemenea, o prioritate pentru întreprinderea comună SESAR în 2021 și că eforturile s-au concentrat pe dezvoltarea profesională și a carierei personalului său, pe lângă asigurarea faptului că resursele de personal alocate au fost utilizate în modul cel mai economic, eficient și eficace;

30. ia act de faptul că, în 2021, întreprinderea comună și-a desfășurat exercițiul de evaluare în conformitate cu normele sale de punere în aplicare și a fost în măsură să efectueze exercițiul de reclasificare, ceea ce a dus la reclasificarea a opt agenți temporari;

31. ia act de faptul că partea din contribuțiile angajatorilor pentru personalul întreprinderilor comune care corespunde raportului dintre veniturile lor subvenționate din afara UE și veniturile lor totale nu a fost plătită de întreprinderile comune către sistemul de pensii al Uniunii din 2016, deoarece Comisia nici nu a prevăzut aceste cheltuieli în bugetul întreprinderilor comune, nici nu a solicitat în mod oficial plățile; solicită Comisiei să ia măsuri pentru a evita probleme similare în viitor;

Controalele interne

32. constată că, în ceea ce privește plățile aferente programului Orizont 2020, serviciul comun de audit al DG RTD din cadrul Comisiei se ocupă de auditurile *ex post* și observă că, pe baza rezultatelor auditurilor *ex post* disponibile la sfârșitul exercițiului 2021, întreprinderea comună a comunicat o rată de eroare reprezentativă de 0,7 % (3,46 % în 2020) și o rată de eroare reziduală de 0,6 % (1 % în 2020) pentru proiectele din programul Orizont 2020 (plăți validate și închise și plăți finale); constată, din fișa financiară legislativă ce însoțește propunerea Comisiei pentru Orizont 2020, că obiectivul final în ceea ce privește nivelul rezidual de eroare la încheierea programelor, după ce va fi fost luat în considerare impactul financiar al tuturor auditurilor, precum și al măsurilor de corectare și de recuperare, este de a se atinge un nivel cât mai aproape de 2 %;

33. recunoaște că scăderea ratelor de eroare în 2021 s-ar putea datora, printre alte motive, cunoștințelor sporite ale beneficiarilor cu privire la normele de admisibilitate și la curba de învățare inerentă, precum și rezultatelor campaniilor de comunicare, seminarelor online specifice și formării, adresate în special nou-veniților și IMM-urilor; subliniază că ratele de eroare ar trebui tratate cu prudență, deoarece se pot modifica sub rezerva disponibilității unor date suplimentare din rezultatele auditului;

34. constată că, pentru a evalua sistemul de control al plăților operaționale ale întreprinderii comune, Curtea a auditat, la nivelul beneficiarilor finali, eșantioane de plăți selectate aleatoriu din cadrul programului Orizont 2020 efectuate în 2021, cu scopul de a le corobora cu ratele de eroare calculate la auditurile *ex post*; observă că Curtea a identificat și cuantificat o eroare într-un caz în care beneficiarul a declarat costuri directe cu personalul care ar fi trebuit să fie declarate drept costuri de subcontractare; remarcă totuși că, deoarece acordul de grant nu prevedea astfel de cheltuieli de partea beneficiarului, costurile respective suportate nu erau eligibile;

35. evidențiază că constatările Curții au confirmat erori sistemice persistente legate de costurile cu personalul declarate și că, în special, IMM-urile și noii beneficiari au tendința să facă mai multe erori decât alți beneficiari; subliniază că aceste erori sunt raportate în mod regulat și în rapoartele anuale anterioare ale Curții începând cu 2017; evidențiază, prin urmare, că simplificarea normelor programului Orizont 2020 pentru declararea costurilor cu personalul și recurgerea pe scară mai largă la opțiunile simplificate în materie de costuri reprezintă o condiție prealabilă pentru stabilizarea ratelor de eroare sub pragul de semnificație; reliefează că întreprinderile comune ar trebui să își consolideze sistemele de control intern pentru a aborda riscul crescut în ceea ce privește IMM-urile și noii beneficiari și încurajează ferm utilizarea instrumentului Personnel Costs Wizard de către anumite categorii de beneficiari care sunt mai predispuse la erori, cum ar fi IMM-urile și noii beneficiari; salută faptul că, în 2022, toate întreprinderile comune au început să pună în aplicare acțiuni de reducere a ratei de eroare în conformitate cu măsura propusă de Curte, inclusiv explorarea opțiunilor pentru forme simplificate de calculare a costurilor, cum ar fi costurile unitare, sumele forfetare și ratele fixe;

36. constată, pe baza raportului său anual de activitate, că întreprinderea comună și-a îndeplinit toate obiectivele legate de gestionarea financiară, administrativă și corporativă eficace în acest domeniu, astfel cum se prevede în documentul unic de programare (DUP) pentru perioada 2021-2023; ia act de faptul că acest lucru include monitorizarea eficienței și a eficacității activităților de audit al proiectelor întreprinderii comune, monitorizarea eficienței și a eficacității activităților corporative și de gestionare ale întreprinderii comune, monitorizarea registrului privind excepțiile și cazurile de neconformitate (obiectiv de 1 %);

37. ia act de faptul că întreprinderea comună a înregistrat un eveniment de neconformitate ca urmare a neactivării Fondului de garantare Orizont 2020 sau a emis un ordin de recuperare din cauza falimentului unui beneficiar [proiectul Orizont 2020 763702 (PercEvite)] și o excepție legată de prelungirea duratei contractului care reglementează monitorizarea și întreținerea sistemului de alarmă al sediului întreprinderii comune (CTR SJU/LC/327-CTR);

Conflictele de interese, prevenirea și detectarea fraudelor

38. subliniază că în primul trimestru al anului 2022 a fost prezentat directorului executiv un raport de punere în aplicare antifraudă pentru 2021, care oferă o imagine de ansamblu a activităților antifraudă desfășurate de întreprinderea comună în 2021 și ia act de faptul că acesta descrie în special sesiunile de formare specifice care au fost organizate în domeniul eticii și al luptei antifraudă în al patrulea trimestru al anului 2021, cuprinzând definițiile fraudei, semnalele de alertă, raportarea neregulilor grave, conflictele de interese, activitățile externe, cadourile și preferințele, baza de date a sistemului de detectare timpurie și de excludere, dubla finanțare și plagiatul;

39. constată, în plus, că, în ceea ce privește conflictele de interese, în decembrie 2021, consiliul de conducere al întreprinderii comune SESAR 3 a adoptat noi norme privind confidențialitatea, prevenirea, evitarea și gestionarea conflictelor de interese ale întreprinderii comune, înlocuind ansamblul anterior de norme aplicabile din 2008 și că, în plus, în decembrie 2021, a fost adoptat, de asemenea, un cod de conduită pentru consiliul de conducere;

Auditul intern

40. ia act de faptul că, în cursul anului 2021, Serviciul de Audit Intern (SAI) a efectuat un audit privind gestionarea resurselor umane și etica în cadrul întreprinderii comune; ia act de faptul că munca de teren a avut loc de la distanță, iar raportul final a fost publicat la 9 noiembrie 2021;

41. ia act de faptul că auditorii au concluzionat că sistemele de gestiune și control ale întreprinderii comune care au fost instituite pentru gestionarea resurselor umane și promovarea mediului etic sunt, în general, concepute în mod adecvat, eficiente și implementate în mod eficace și sprijină întreprinderea comună în atingerea obiectivelor sale de afaceri;

42. constată, cu toate acestea, că, deși auditul nu a condus la identificarea unor aspecte critice sau foarte importante, SAI consideră că există câteva deficiențe și că se mai pot aduce îmbunătățiri în anumite domenii, cum ar fi gestionarea volumului de muncă, procesul de recrutare și declarațiile anuale de interese, stabilirea de obiective individuale și comunicarea privind aspectele legate de resursele umane;

43. salută faptul că, pentru a răspunde recomandărilor Curții și riscurilor subiacente, întreprinderea comună SESAR a elaborat un plan de acțiune detaliat; salută, de asemenea, faptul că SAI a confirmat caracterul adecvat al acestui plan de acțiune detaliat și că întreprinderea comună preconizează că va pune în aplicare toate acțiunile până la sfârșitul anului 2022.